

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร
โดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน

BUDDHADHAMMA INTEGRATION FOR ADMINISTRATIVE PROMOTION OF
BANGKOK METROPOLIS WITH COMMUNITY LEADERS' PARTICIPATION

ณัฐพนธ์ คงศิลา, สุรพล สุยะพรหม และ สุรินทร์ นียมางกูร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Nathaphon Kongsila, Surapon Suyaprom and Surin Niyamangkul
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

*Corresponding author E-mail : kongsila_s@hotmail.com

(วันที่รับบทความ : สิงหาคม 24, 2565 ; วันที่แก้ไขบทความ : กันยายน 6, 2565 ; วันที่ตอบรับบทความ : กันยายน 7, 2565)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร 3. เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร โดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 12 เขต จำนวน 219 คน โดยใช้สูตรทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านการบริการสาธารณะแก่ชุมชนในท้องถิ่น รองลงมา คือ ด้านสุขภาพและสวัสดิการชุมชน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 77.5 และหลักอภินิหารธรรม 7 ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร หลักอภินิหารธรรม 7 สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 47.5

3. รูปแบบการบูรณาการหลักอภินิหารธรรม 7 ของกรุงเทพมหานคร พบว่า หนึ่งประชุมอย่างเนื่องนิตย์ พร้อมใจกันทำกิจอันเหมาะสม ทำตามกฎหมายของสังคม ไม่ยกตนเหนือผู้ใด ไม่ละเลยต่อหน้าที่ รักสามัคคี มีวินัย คนดี มีน้ำใจ เชิดชูไว้ในสังคม

คำสำคัญ : พุทธบูรณาการ, การบริหารจัดการ, การมีส่วนร่วม

Abstract

Objectives of this research article were : 1. to study the general condition in the management of Bangkok Metropolitan Administration, 2. to study the factors affecting the management of the Bangkok Metropolitan Administration, 3. to present Buddhist integration to promote the management of Bangkok Metropolitan Administration by participation of community leaders, Examples include community leaders in 12 Bangkok districts, 219 of whom used the Taro Yamane formula as a combined research method. It was a combined research method by quantitative research using questionnaires and analyze the data with statistics, Mean, Standard Deviation, Pearson's Correlation and Multiple Regression. The qualitative research used in-depth interviews with key informants together with descriptive data analysis and specific group discussions.

The results of the research showed that :

1. The general condition of Bangkok's management as a whole was very high. When considered on a case-by-case basis, the areas with the highest opinions are public services to local communities, followed by health and community welfare.

2. Factors affecting Bangkok's job management, It found that the participation of community leaders can jointly predict performance in Bangkok's job management was 77.5 percent, and the principle of the Aparihaniyadhamma 7 affected Bangkok's job management. The principle of the Aparihaniyadhamma 7 can jointly predict performance in Bangkok's job management was 47.5 percent.

3. The model of integration of the principle of the Aparihaniyadhamma 7 of Bangkok found that meetings were held regularly, ready to do the right thing, follow the rules of society, not exalted above anyone, do not neglect duties, love unity, discipline, good people, generous, upholding in society.

Keywords : Buddhist Integration, Management, Participation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากระบอบประชาธิปไตย โดยการสร้างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสังคม โดยเน้นกระบวนการให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมเป็นหลัก เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ในการบริหารราชการเพื่อสนับสนุนการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยนำหลักสันติวิธี และนำสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ตามแนวคิดที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองโดยให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมคิดค้นสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น การมีส่วนร่วมในการคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกแนวทางการวางแผนการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการมีส่วนร่วมปฏิบัติในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตลอดจนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะดังกล่าว เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประชาชนได้รับจากการลงมือกระทำกิจกรรม โดยเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และทำให้ทราบถึงวิธีที่จะจัดการกับปัญหาของตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง และทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ, 2564 : Online)

จากแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 20 ปี ในระยะที่ 2 ในวิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานคร อีก 10 ปีข้างหน้า คาดการณ์ไว้ว่า ใน พ.ศ. 2575 มอกรุงเทพมหานคร ในฐานะเมืองมหานคร การขับเคลื่อนเมืองกรุงเทพมหานคร ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วน กรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าของเมืองจะต้องมองบทบาทหน้าที่ไปไกลกว่าการดำเนินการ “ควบคุมกำกับดูแล” (Control) ตามภารกิจพื้นฐานในการจัดบริการสาธารณะ ออกข้อบัญญัติและบังคับใช้กฎหมาย โดยพยายามทำทุกอย่างโดยลำพังแต่จะต้องรับบทบาทเป็นเจ้าภาพในการ “โน้มน้าวจูงใจ” (Influence) หน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ ให้ร่วมกันเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองกรุงเทพมหานคร และแม้แต่การ “สนใจใส่ใจ” (Concern) ในประเด็นที่คนกรุงเทพมหานคร เห็นว่ามีความสำคัญคอยติดตามทำความเข้าใจในประเด็นปัญหาเหล่านั้น (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, 2561 : 9)

การส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ที่มีบริบทที่ว่าสังคมไทยเป็นเมืองพุทธ ซึ่งมีหลักธรรมที่ใช้สำหรับประพฤติปฏิบัติของแต่ละบุคคล หลักธรรมในการปกครองหลักธรรมสำหรับการบริหาร และหลักธรรมที่ใช้สำหรับการอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข ซึ่งเป็นธรรมสำหรับการปกครองที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม และนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของหมู่คณะ องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงการปกครองระดับประเทศ

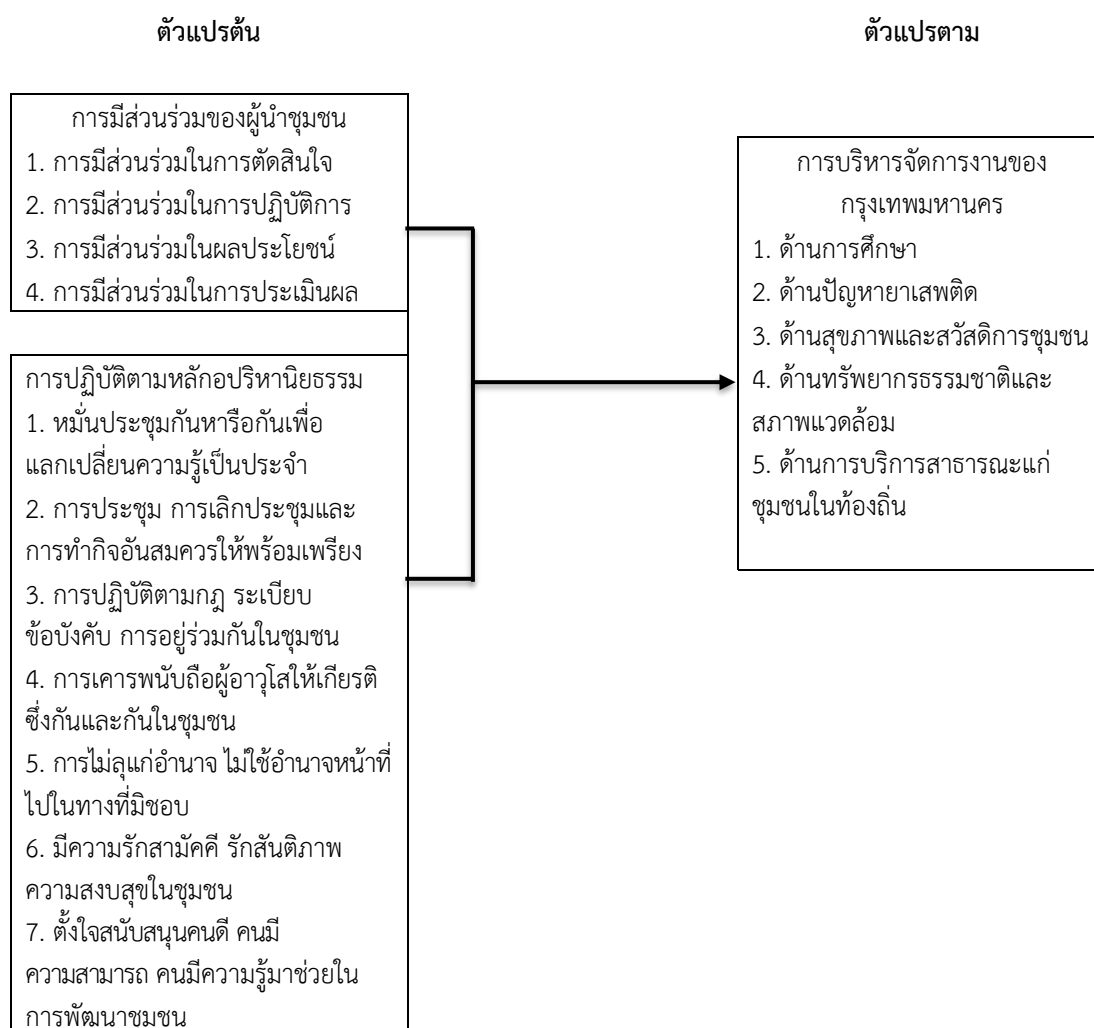
ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามหลักพุทธบูรณาการในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน โดยบูรณาการหลักอภิธานิยธรรม 7

ประการ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับการบริหารความหลากหลายและความแตกต่างของชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 18 รูปหรือคน จากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 รูปหรือคน เพื่อสนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 เขต ได้แก่ เขตพระนคร เขตห้วยขวาง เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตลาดพร้าว เขตดอนเมือง เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตบางกอกใหญ่ เขตคลองเตจ เขตบางแค และเขตราชวัตรบูรณะ กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 481 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 219 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane เพื่อหากลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิด และสร้างเครื่องมือ การวิจัยเชิงปริมาณ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ตอน 80 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระหว่าง 0.60-1.00 ตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .968

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ มีการดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ จำนวน 219 ชุด และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 219 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ มีการดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อความความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อทำการสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้ ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึก และการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อทำการวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Multiple Regression Stepwise)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสร้างข้อมูลสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ เพื่อที่จะได้ศึกษาประเด็นได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะมี การตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่ขาดหาย เพื่อนำมาตอบคำถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และหลักอภินิหารธรรม 7 ที่เป็นปัจจัยการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร มี 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 77.5 และหลักอภินิหารธรรม 7 ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร มี 2 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า หลักอภินิหารธรรม 7 สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 47.5
3. รูปแบบพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน

การบูรณาการด้วยพหุบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบ ดังต่อไปนี้

- หมั่นประชุมอย่างเนืองนิตย์ การบริหารจัดการทุกอย่าง จะต้องมีการประชุมพบปะ ปรีกษาหารือกิจการงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- พร้อมทำกิจอันเหมาะสม ภายหลังจากที่มีการประชุมปรึกษาหารือกันแล้ว มีความจำเป็นจะต้องสรุปเรื่องที่ประชุม เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงาน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ
- ทำตามกฎหมายของสังคม การอยู่ร่วมกันเป็นสังคมย่อมต้องมีกฎระเบียบ ข้อบังคับที่จะต้องปฏิบัติร่วมกัน เพราะทุกคนที่เป็นสมาชิกของสังคมเดียวกัน
- ไม่ยกตนเหนือผู้ใด เป็นการแสดงถึงความเคารพต่อผู้อื่น โดยเฉพาะความเคารพนับถือต่อผู้ใหญ่ เชื่อฟังคำสอนของท่าน ซึ่งในทุกสังคมความเป็นผู้ใหญ่กับความเป็นผู้น้อยเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก
- ไม่ละเลยต่อหน้าที่ เป็นการไม่ล่อลวงความเห็นแก่ตัว เพราะอำนาจหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยในการบริหารจัดการ มีความสงบเรียบร้อย ซึ่งการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมนั้น
- รักสามัคคี มีวินัย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการบริหารจัดการ เนื่องจากความสามัคคีเปรียบเสมือนเกราะป้องกันภัยให้กับองค์กร หรือหน่วยงานที่จะทำงานประสบความสำเร็จได้
- คนดีมีน้ำใจ เชิดชูไว้ในสังคม การให้ความสำคัญกับการทำความดี จึงจะทำให้สังคมประเทศชาติมีความเข้มแข็ง และพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้ โดยอาศัยคนทำความดีในสังคมให้มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการวิจัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริการสาธารณะแก่ชุมชนในท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่า การบริการสาธารณะนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องดำเนินการส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งในส่วนของหน่วยงานความสะอาด การสร้างความปลอดภัยให้กับคนในชุมชน รวมถึงการสร้างความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางกรุงเทพมหานครสามารถที่จะดำเนินการร่วมกับชุมชนได้เป็นอย่างดี โดยมุ่งเน้นด้านการให้บริการสาธารณะ การประสานงานระหว่างกรุงเทพมหานครกับชุมชน ให้มีความใกล้ชิดและร่วมมือกันเพื่อสร้างสังคมให้น่าอยู่ ซึ่งคนในชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล โดยด้านการให้บริการสาธารณะนั้นได้มีการผลักดันนโยบาย และกิจกรรมในการแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างกรุงเทพมหานคร ผู้นำชุมชน และคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดเทียน พลวุฒิชัย (คำพงษ์) (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานทางจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยหลัก 10 ประการ และนำมาบูรณาการกับหลักพุทธธรรมให้เหมาะสม ได้แก่ หลักสุจริตธรรม 3 ประการ คือ 1) หลักกายสุจริต ประกอบด้วย การยืนยันในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและถูกกฎหมาย 2) หลักวาจสุจริต ประกอบด้วย งานด้านการให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ และสามารถให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างครบถ้วน 3) หลักมโนสุจริต ประกอบด้วย การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญชัย กุลวัฒนพร และคณะ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 77.5 2) และหลักอปริหานิยธรรม 7 ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) แสดงให้เห็นว่า หลักอปริหานิยธรรม 7 สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 47.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารีรัตน์ ปริกแก้ว และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาและ

พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนในระบบกับชุมชน เพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน : กรณีศึกษาพื้นที่ภูมิปัญญาท้องถิ่นบุรีรัมย์ ในเขตการเคลื่อนไหวยของโรงเรียนชุมชนอีสาน ผลการวิจัยพบว่า ในส่วนของหลักการบริหารนิยธรรม หรือการใช้หลักการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นประจำ และต่อเนื่องนั้น เป็นการคาดหวังให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ของการประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ปรับจากเดิม จากที่เคยเป็นวัฒนธรรมแห่งความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมแบบแนวดิ่ง และมักเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว โดยแต่เดิมชุมชนมักเข้าร่วมประชุมเพื่อมารับแจ้งข่าวสาร หรือมารับนโยบายการบริจาคสนับสนุน ปรับมาเป็นวัฒนธรรมแห่งความสัมพันธ์แบบแนวราบ ที่ทั้งฝ่ายโรงเรียนและชุมชน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกันอย่างเสมอภาค เคียงบ่าเคียงไหล่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิลปวิทย น้อยสมมิตร และคณะ (2562 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อนโยบายสาธารณะ” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมเป็นการให้โอกาสประชาชนเป็นฝ่ายตัดสินใจ กำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง เป็นการเสริมพลังอำนาจ ให้แก่ประชาชน/กลุ่ม/องค์กรชุมชน ให้สามารถระดมขีดความสามารถในการจัดการทรัพยากร การตัดสินใจ และควบคุมดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายตั้งรับ สามารถกำหนดการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง ให้ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามความจำเป็น และสามารถพัฒนาศักยภาพของประชาชน/ชุมชนในด้านภูมิปัญญา ทักษะ ความรู้ ความสามารถ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ และประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการอย่างมีอิสระ การทำงานต้องเน้นในรูปแบบของกลุ่ม หรือองค์กรชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมอย่างชัดเจน เนื่องจากพลังกลุ่มจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนตามความหมายที่กล่าวถึงข้างต้น จะต้องเกิดสภาพการณ์ หรือเงื่อนไขสำคัญ คือการมีความตระหนักและความเห็นพ้องต้องกันของประชาชนที่มีจำนวนมากพอต่อการริเริ่มโครงการ/กิจกรรมหนึ่งกิจกรรมใด เพื่อที่จะการเปลี่ยนแปลงที่เป็นความต้องการของส่วนรวม

3. รูปแบบในการการบูรณาการหลักการบริหารนิยธรรม 7 เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครในการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนนั้น ความรักสามัคคี รักสันติภาพ ความสงบสุข เป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก เพราะความสามัคคี คือ สิ่งที่จะหลอมหลอมให้สิ่งอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก ร่วมแรงร่วมใจกันประกอบกิจการงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และต่อมาคือ การสนับสนุนคนดี คนที่มีความสามารถ ให้มีโอกาสร่วมพัฒนาชุมชน และมีกำลังใจในการทำความดีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนอ อัครมณฑา (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ กฎเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติผู้จะรับเข้ามาทำงานและการรักษาหรือกันในที่ประชุม มีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายหรือแผนการพัฒนามูลฐานขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ ปิยะเจริญเดช (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว 2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก 3) การพัฒนามูลฐานด้านการท่องเที่ยว 4) การสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว 5) การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีปัจจัยพื้นฐาน 2 ประการ คือ การจัดการด้านการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้ยังบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ หลักการบริหารนิยธรรม 7 เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวที่ถูกต้องตามหลักการและหลักธรรม ดังนี้ 1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ประกอบด้วย รักษาหรือถึงการพัฒนาอยู่เนืองนิตย์ แก้ไขปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการสร้างความเข้าใจกระบวนการอย่างชัดเจน ไม่คลุมเครือ 2) พร้อมเพรียงกันประชุม ประกอบด้วย ประกาศวัน-เวลา นัดประชุมชัดเจนทั่วถึง เนื้อหาสาระตรงประเด็นและแสดงความเห็นได้อย่างเต็มที่ 3) การไม่ตั้งกฎระเบียบตามที่ขัดต่อระเบียบเดิม ประกอบด้วย การกำหนดระเบียบไว้อย่างยุติธรรมโดยไม่เอื้อต่อนายทุนใหญ่ การออกกฎระเบียบในการทำธุรกิจ ค้าขาย 4) ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ ประกอบด้วย เคารพและเชื่อฟังจากคำแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาและเปิดโอกาสรับฟังปัญหาและนำมาพัฒนาปรับปรุง 5) เคารพสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย จัดทำนโยบาย สร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึก 6) การให้ความเคารพสถานที่ ประกอบด้วย ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้ความเคารพต่อวัฒนธรรมในพื้นที่และสามารถแนะนำปฏิบัติให้ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว 7) ให้การดูแลเอาใจใส่แก่ผู้มาเยือน ประกอบด้วย สร้างความประทับใจและคำนึง ให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวในเรื่องการจ้าง หรือการบริการที่แพงเกินกว่าเหตุ หรือถูกเอารัดเอาเปรียบและหมั่นนโยบายเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวได้กลับมาเที่ยวอีกครั้ง

องค์ความรู้จากการวิจัย

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 ผู้วิจัยสามารถสรุป องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน”

การบูรณาการด้วยหลักอปริหานิยธรรม 7

การนำหลักอปริหานิยธรรมมาปรับใช้ในการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการ โดยเฉพาะผู้นำชุมชนที่มีความสัมพันธ์กับคนในชุมชนเป็นอย่างดี จึงง่ายต่อการขอความร่วมมือเพื่อดำเนินการ หรือป้องกัน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนี้ หลักอปริหานิยธรรมยังช่วยให้องค์กร หรือหน่วยงานมีความตื่นตัวและส่งเสริมการพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หมั่นประชุมอย่างเนืองนิตย์ การบริหารจัดการทุกอย่าง จะต้องมีการประชุมพบปะ ประชุมหารือกิจการงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การประชุมบ่อย ๆ ยังช่วยให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงาน เพื่อจะได้เร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ การประชุมเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย
2. พร้อมทำกิจอันเหมาะสม ภายหลังจากที่มีการประชุมปรึกษาหารือกันแล้ว มีความจำเป็นจะต้องสรุปเรื่องที่ประชุม เพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่พึงกระทำร่วมกัน งานทุกอย่างจะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี หากมีความพร้อมเพรียงกันปฏิบัติงานอย่างไม่ลดละความพยายามและไม่ละเลยต่อหน้าที่ที่มีความสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม
3. ทำตามกฎกติกาของสังคม การอยู่ร่วมกันเป็นสังคมย่อมต้องมีกฎระเบียบ ข้อบังคับที่จะต้องปฏิบัติตาม เพราะทุกคนที่เป็นสมาชิกของสังคมเดียวกัน มีความจำเป็นต้องถือระเบียบข้อบังคับเดียวกัน มีมาตรฐานและเหมาะสมภาค รวมถึงมีบทลงโทษแก่ผู้ที่ละเมิดกฎระเบียบ เพื่อให้ทุกคนมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข และเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ร่วมกัน
4. ไม่ยกตนเหนือผู้ใด เป็นการแสดงถึงความเคารพต่อผู้อื่น โดยเฉพาะความเคารพนับถือต่อผู้ใหญ่ เชื่อฟังคำสอนของท่าน ซึ่งในทุกสังคมความเป็นผู้ใหญ่กับความเป็นผู้น้อยเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เพราะการบริหารจัดการทุกอย่างมีความจำเป็นต้องมีผู้นำและผู้ตาม หน้าที่ผู้บริหารหรือผู้สั่งการเป็นหน้าที่ที่จะต้องนำความเจริญมาสู่องค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ส่วนผู้ตามจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำหรือหน้าที่อย่างไม่บกพร่องเช่นกัน รวมถึงการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของการอยู่ร่วมกันอีกด้วย
5. ไม่ละเลยต่อหน้าที่ เป็นการไม่ล่อลวงจากความเห็นแก่ตัว เพราะอำนาจหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารจัดการ มีความสงบเรียบร้อย ซึ่งการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมนั้น ย่อมจะมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

แต่หน้าที่เป็นสิ่งที่ช่วยแก้ไขปัญหาก็ช่วยป้องกันได้ หากทุกคนรู้หน้าที่ เข้าใจหน้าที่ และทำหน้าที่อย่างไม่บกพร่อง โดยไม่ทอดทิ้งกิจการงานของตน หน้าที่จึงเป็นเครื่องพิสูจน์ความรับผิดชอบของบุคคลได้เป็นอย่างดี

6. รักสามัคคี มีวินัย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการบริหารจัดการ เนื่องจากความสามัคคี เปรียบเสมือนเกราะป้องกันภัยให้กับองค์กร หรือหน่วยงานที่จะทำให้งานประสบความสำเร็จได้ ซึ่งความสามัคคีนั้น เกิดขึ้นจากความเคารพ การให้เกียรติกัน และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมทางจารีต หรือขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม

7. คนดีมีน้ำใจ เชิดชูไว้ในสังคม การให้ความสำคัญกับการทำความดี จึงจะทำให้สังคมประเทศชาติมีความเข้มแข็ง และพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้ โดยอาศัยคนทำความดีในสังคมให้มากขึ้น เช่น การเสียสละแบ่งปัน การปฏิบัติตามระเบียบวินัยในสังคม การการยึดมั่นในหลักความ ซึ่งคนดีควรได้รับการยกย่องเชิดชู เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำความดีต่อไป

การบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน

การบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นองค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจมาจากรัฐบาล ซึ่งทำหน้าที่บริหารและให้บริการประชาชนภายในเขตพื้นที่ของตน ซึ่งการบริหารจัดการจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ในการร่วมแรงร่วมใจ ให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ จากทุกฝ่าย เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม และเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีต่อประชาชน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชุมวางแผน การประชุมเป็นเรื่องจำเป็น และสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างมาก เพื่อปรึกษาหารือกัน และวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งการประชุมวางแผน ทำให้องค์กรมีการรอบ หรือทิศทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และใครเป็นคนทำ เป็นการกำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบงาน โดยที่การประชุมวางแผนยังทำให้ประหยัดทรัพยากรการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เวลา เป็นต้น และช่วยลดปัญหาความผิดพลาดของงานได้อีกด้วย ในการประชุมวางแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วนเข้าร่วมประชุม เสนอความคิดเห็น รวมถึงรับฟังแนวทางในการปฏิบัติตนร่วมกัน เพราะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจากภาครัฐ จึงควรมีบทบาทและให้ความสำคัญมากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาครัฐโดยตรงทั้งในส่วนของการเสียภาษีต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบ้านเมือง ซึ่งผลกระทบจากนโยบายของภาครัฐ หรือการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีผลกระทบโดยตรง การที่รัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุม วางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดทั้งแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐ ถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักในการเล็งเห็นคุณค่าของประชาชน ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ที่ทางภาครัฐจัดให้มีขึ้นนั้น เพื่อส่งเสริมชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น จึงจะเป็นการมีส่วนร่วมที่แท้จริง และเป็นหน้าที่หลักในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. กำหนดนโยบายการบริหาร การบริหารจัดการ มีความจำเป็นต้องกำหนดนโยบายในการบริหารงานให้ชัดเจน ซึ่งนโยบายเปรียบเสมือนถนนสายหลักที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่ต้องการ หากกำหนดจุดหมายในการเดินทางแล้ว แต่ไม่สามารถไปถึงได้ เปรียบดังนโยบายที่ล้มเหลว หรือนโยบายขายฝันเท่านั้น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดก็ตามที่สามารถกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และที่สำคัญคือสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลก็จะทำให้ได้รับความเชื่อถือ และเป็นที่รักใคร่ของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง และจะนำความเจริญก้าวหน้าสู่สังคมประเทศชาติ

4. ขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นกุญแจสำคัญที่จะไขประตูสู่ความสำเร็จได้ แม้การมีเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ แต่ขาดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน ก็ยากที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ ฉะนั้นขั้นตอนจึงเป็นการกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน ว่าจะต้องทำอะไรก่อน-หลัง ทำเมื่อไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณที่ต้องใช้ ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก โดยมีประชาชนจะเป็นผู้ประเมินผลของความสำเร็จตามขั้นตอนการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้

5. การบริการสาธารณะ เป็นการให้บริการแก่ประชาชน หรือตอบสนองต่อความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เช่น ด้านการให้บริการสาธารณะเกี่ยวกับโครงสร้างขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นถนน ทางระบายน้ำ ไฟฟ้าสาธารณะ เป็นต้น ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น การจัดการศึกษา การจัดระเบียบชุมชน การรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นต้น ด้านการจัดระเบียบชุมชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดบริการท้องถิ่น เป็นต้น ด้านการลงทุน เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการประกอบอาชีพ รวมถึงส่งเสริม

ศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่น ล้วนเป็นความต้องการด้านสาธารณะของประชาชนทั้งสิ้น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

6. สุขภาพและสวัสดิการประชาชน เป็นผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการ เพราะสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน เมื่อมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ ย่อมมีความพร้อมที่จะดำเนินงานต่าง ๆ ให้กับสังคมได้เป็นอย่างดี และสวัสดิการด้านสุขภาพจะต้องมีความยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ารับการบริการจากภาครัฐอย่างเต็มที่ และผู้ให้บริการจะต้องมีความพึงพอใจที่จะให้บริการ กล่าวคือ มีความสุขจากการทำงาน รวมถึงการลดภาระงานต่าง ๆ ให้น้อยลง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเสริมความรู้ให้กับครอบครัว หรือชุมชนที่ขาดความรู้เรื่องสุขภาพ หรือการปฏิบัติตนเบื้องต้น เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล เมื่อมีการให้ความรู้ มีความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น จะทำให้ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านสวัสดิการดีขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพในสังคม

7. การปลูกฝังจิตสำนึก เป็นสิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วน เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาความเสื่อมถอยทางจริยธรรมของคนในสังคม ตั้งแต่ระดับนักการเมือง ข้าราชการ และอาชีพอื่น ๆ ซึ่งเกิดการทุจริตคอร์รัปชัน การก่ออาชญากรรมที่มากขึ้น ส่งผลให้สังคม เศรษฐกิจ การเมืองถดถอยอย่างมาก และผู้ที่กระทำความผิดเป็นเยาวชนที่มีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ ฉะนั้นการแก้ปัญหาที่ถูกต้องจะต้องเริ่มแก้ไขที่ต้นเหตุ คือ การปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งทุกคนในสังคม และทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันแก้ไข โดยเริ่มจากครอบครัว พ่อแม่ ครู ผู้บริหาร นักการเมือง ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำประเทศ ต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทางจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน พร้อมทั้งนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สำหรับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ควรนำมาพัฒนาจริยธรรม คือ หลักไตรสิกขา และอปริทานิยธรรม เพราะเป็นหลักธรรมที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กรุงเทพมหานคร ควรที่จะส่งเสริมด้านการพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อช่วยลดปัญหาจราจรติดขัด รวมถึงส่งเสริมให้ประชาชนหันมาใช้รถประจำทางให้มากขึ้น และควรที่จะลดค่าบริการรถโดยสารสาธารณะให้ถูกลง

2. กรุงเทพมหานคร ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถร้องเรียนผ่านช่องทางของกรุงเทพมหานครได้โดยตรง และมีเจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนอย่างรวดเร็ว โดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย เพื่อให้ประชาชนสามารถสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนได้ตามความเป็นจริง และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างเร่งด่วน

3. กรุงเทพมหานคร ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะสั้น และมีกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวดเร็ว โดยประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนผ่านระบบตัวแทนในรูปแบบของคณะกรรมการของแต่ละเขตพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กรุงเทพมหานครต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติงาน และยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานในระยะสั้นจะต้องมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลภายในชุมชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในระยะยาว และมีความมั่นคงยั่งยืนต่อชุมชน

2. กรุงเทพมหานคร ควรจัดทำฐานข้อมูลออนไลน์ที่อัปเดตทุกวัน ทั้งในส่วนของเส้นทางคมนาคม การจราจร รวมถึงสถานการณ์น้ำ ให้สามารถสืบค้นได้ง่ายยิ่งขึ้น และเชื่อมโยงต่อระบบการบริการสาธารณะทั้งหมด

3. ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง สามารถนำเสนอเรื่องร้องเรียนปัญหาได้โดยตรง และทางกรุงเทพมหานครควรมีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้มีความทันสมัยมากที่สุด เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด ไฟฟ้าส่องสว่าง การแจ้งเหตุฉุกเฉิน จะต้องได้รับการดูแลอย่างทันที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานคร ทั้งในส่วนของการปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เพื่อให้ทราบถึงปัญหา หรือข้อบกพร่องในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน และสามารถป้องกัน แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิผลของงานได้ดียิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านสารสนเทศ เนื่องจากระบบสารสนเทศ มีความจำเป็นในการบริหารจัดการเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบัน และนำไปสู่การเรียนรู้ การพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงปัญหาของท้องถิ่นและการบริหารจัดการพื้นที่ของตนได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- จารีรัตน์ ปรกแก้ว และคณะ. (2546). **โครงการศึกษาและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนในระบบกับชุมชนเพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน : กรณีศึกษาพื้นที่ภูมิปัญญาท้องถิ่นบุรีรัมย์ ในเขตการเคลื่อนไหวของโรงเรียนชุมชนอีสาน** (รายงานวิจัยฉบับย่อ). กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- เจริญชัย กุลพัฒนาพร และคณะ. (2564). รูปแบบการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 10 (2), 99-113.
- ทัศนีย์ ปิยะเจริญเดช. (2564). **รูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในจังหวัด สงขลา**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ. (2564). **การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่**. [Online]. Available : <https://www.wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่>. [2564, กุมภาพันธ์ 4].
- พระปลัดเทียน พลอุโฒ (คำพงษ์). (2557). **การส่งเสริมจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคเหนือ ตอนบน**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิลปวิชญ์ น้อยสมมิตร และคณะ. (2562). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อนโยบายสาธารณะ. **วารสารวิจัย วิชาการ**, 2 (2), 101-106.
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. (2561). **แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 20 ปี ระยะที่ 2 (2561-2565)**. กรุงเทพฯ : สำนักยุทธศาสตร์.
- เสนอ อัครมนต์ดา. (2557). **รูปแบบการบริหารจัดการตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นนทบุรี**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.